

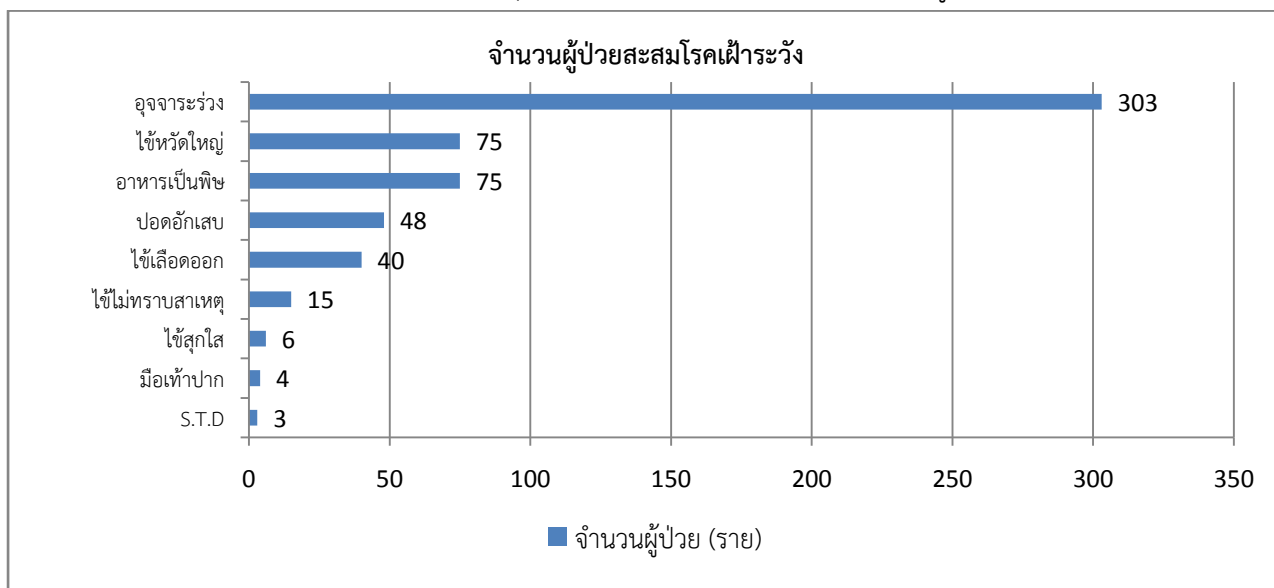
สรุปรายงานสถานการณ์เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา
อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ฉบับที่ 5/2562 : ประจำเดือน พฤษภาคม 2562

1. โรคติดต่อทั่วไปที่ต้องเฝ้าระวังที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงสุด

1.1 อันดับโรคเฝ้าระวัง ที่มีจำนวนผู้ป่วยสะสมสูงสุด

ศูนย์ระบาด อำเภอผักไห่ ได้รับรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา

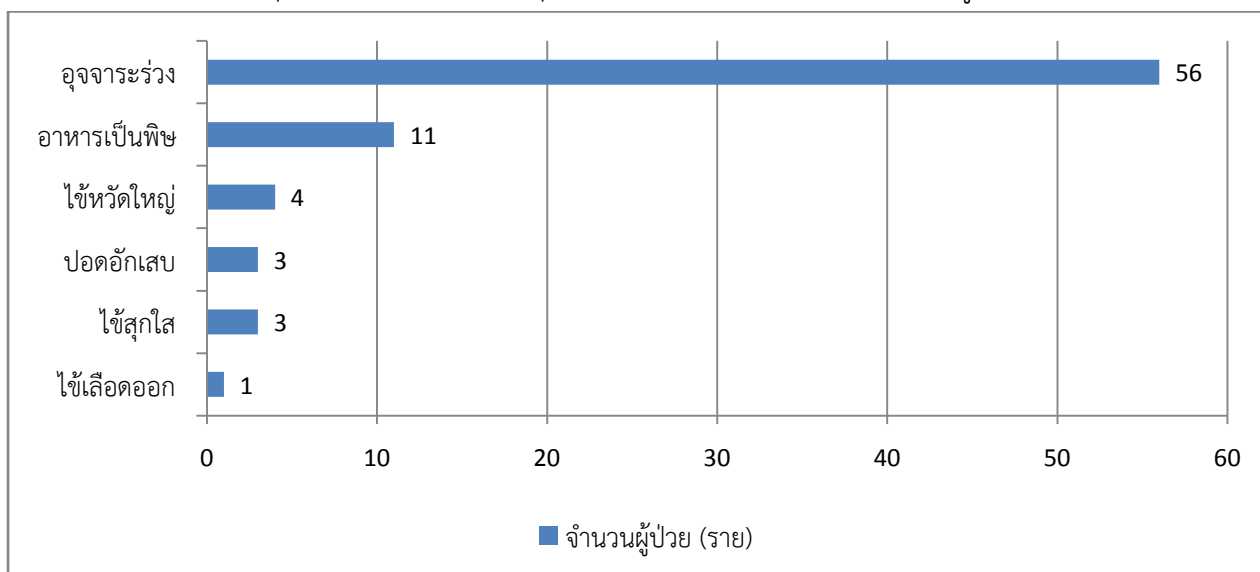
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 – 31 พฤษภาคม 2562 เรียงตามอันดับจำนวนผู้ป่วยสะสม ดังนี้

1.2 อันดับโรคเฝ้าระวัง เดือน พฤษภาคม 2562

ศูนย์ระบาด อำเภอผักไห่ ได้รับรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา

ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2562 – 31 พฤษภาคม 2562 เรียงตามอันดับจำนวนผู้ป่วย ดังนี้

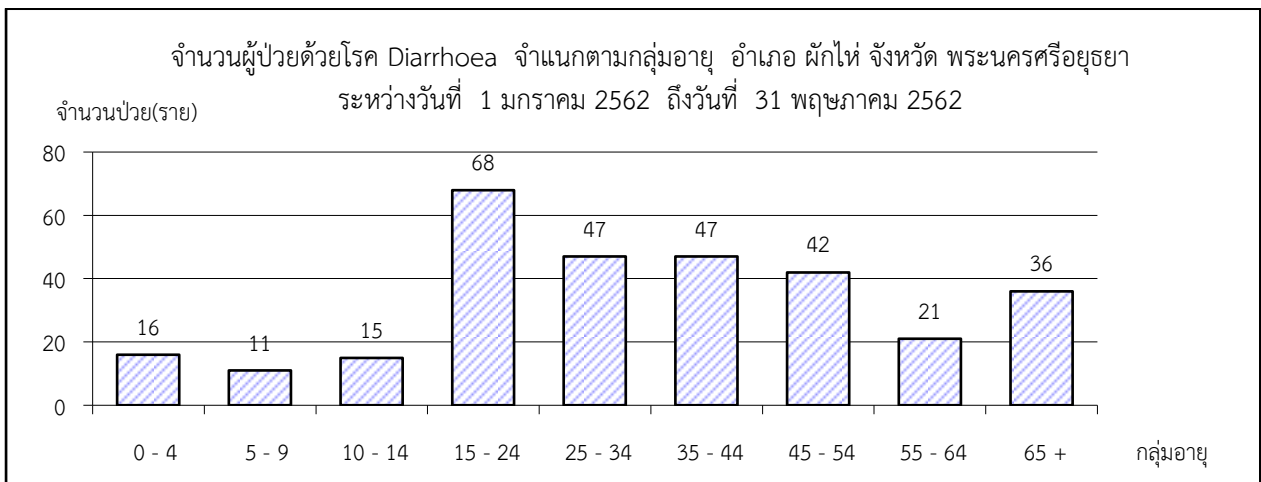
3. สถานการณ์โรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ที่มีจำนวนผู้ป่วยสะสมสูงสุด 3 อันดับแรก

สถานการณ์โรคอุจจาระร่วง (Diarrhoea)

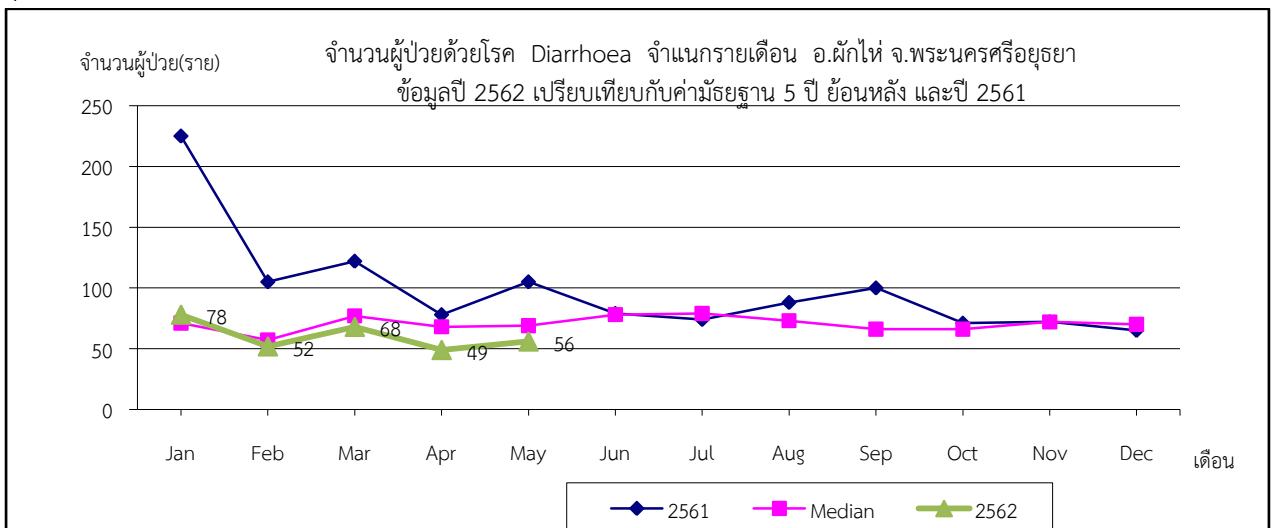
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ศูนย์ระบาด อ.ฝักไถ่ ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วง (Diarrhoea) จำนวน 303 ราย อัตราป่วย 733.57 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

พบผู้ป่วยเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยพบเพศหญิง 193 ราย เพศชาย 110 ราย อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย 1.75 : 1

กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 15 - 24 ปี จำนวนผู้ป่วย 68 ราย รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 35 - 44 ปี, 25 - 34 ปี, 45 - 54 ปี, 65 ปี ขึ้นไป, 55 - 64 ปี, 0 - 4 ปี, 10 - 14 ปี และ 5 - 9 ปี จำนวนผู้ป่วยเท่ากับ 47 , 47, 42, 36, 21, 16, 15 และ 11 ราย ตามลำดับ

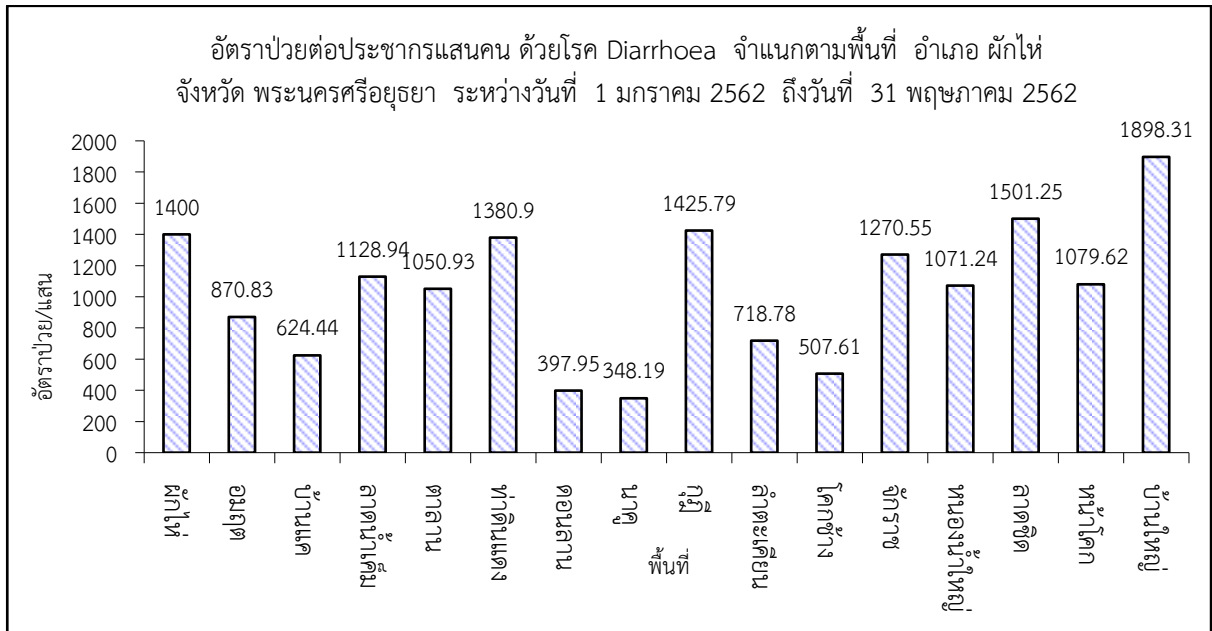
พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือน มกราคม จำนวนผู้ป่วย 78 ราย โดยมีรายงานผู้ป่วย เดือน มกราคม 78 ราย กุมภาพันธ์ 52 ราย มีนาคม 68 ราย เมษายน 49 ราย พฤษภาคม 56 ราย

พบผู้ป่วยในเขตเทศบาล 174 ราย ร้อยละ 60.21 ในเขตองค์การบริหารตำบล 115 ราย ร้อยละ 39.79 ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่ โรงพยาบาลศูนย์ 13 ราย โรงพยาบาลทั่วไป 58 ราย โรงพยาบาลชุมชน 194 ราย รพ.สต. 38 ราย

ตำบลที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด คือ ตำบล บ้านใหญ่ (28ราย) อัตราป่วย 1 ,898.31ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ ตำบล ลาดชิด(36ราย), ตำบล กุฎี(22ราย), ตำบล ฝักไถ่(35ราย), ตำบล ท่าดินแดง

(24ราย), ตำบล จักรราช(17ราย), ตำบล ลาดน้ำเค็ม(19ราย), ตำบล หน้าโคก(16ราย), ตำบล หนองน้ำใหญ่ (40ราย), ตำบล ตาลาน(13ราย), ตำบล อมฤต(12ราย), ตำบล ลำตะเคียน(8ราย), ตำบล บ้านแค(14ราย), ตำบล โดกช้าง(7ราย), ตำบล ดอนลาน(7ราย), ตำบล นาคู(5ราย), อัตราป่วย 1501.25, 1425.79 , 1400, 1380.9 , 1270.55 , 1128.94 , 1079.62 , 1071.24 , 1050.93 , 870.83 , 718.78 , 624.44 , 507.61 , 397.95 , 348.19 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากข้อมูล การรายงานผู้ป่วย โรคอุจจาระร่วง เดือน พฤษภาคม 2562 พบจำนวนผู้ป่วย 56 ราย ในพื้นที่ 15 ตำบล จำแนกผู้ป่วยรายตำบลดังนี้ ต.หนองน้ำใหญ่ (8ราย) ต.จักรราช (6ราย) ต.ท่าดินแดง (6ราย) ต.อมฤต (5ราย) ต.ลาดชิด (5ราย) ต.กุฎี (4ราย) ต.บ้านใหญ่ (4ราย) ต.ผักไห่ (3ราย) ต.ตาลาน (3ราย) ต.หน้าโคก (3 ราย) ต.ลาดน้ำเค็ม (2ราย) ต.บ้านแค (2ราย) ต.ดอนลาน (2ราย) ต.ลำตะเคียน (2ราย) ต.โคกช้าง (1ราย) โดย จำนวนผู้ป่วยสะสมน้อยกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง ในช่วงเวลาเดียวกัน แต่มากกว่าเดือนที่ผ่านมา พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงสะสม อยู่ในกลุ่มอายุ 15-24 ปี มากที่สุด (68ราย) ตำบลที่พบอัตราป่วยสะสมสูงสุดคือ ต. บ้านใหญ่ 1898.31 ต่อประชากรแสนคน (28ราย)

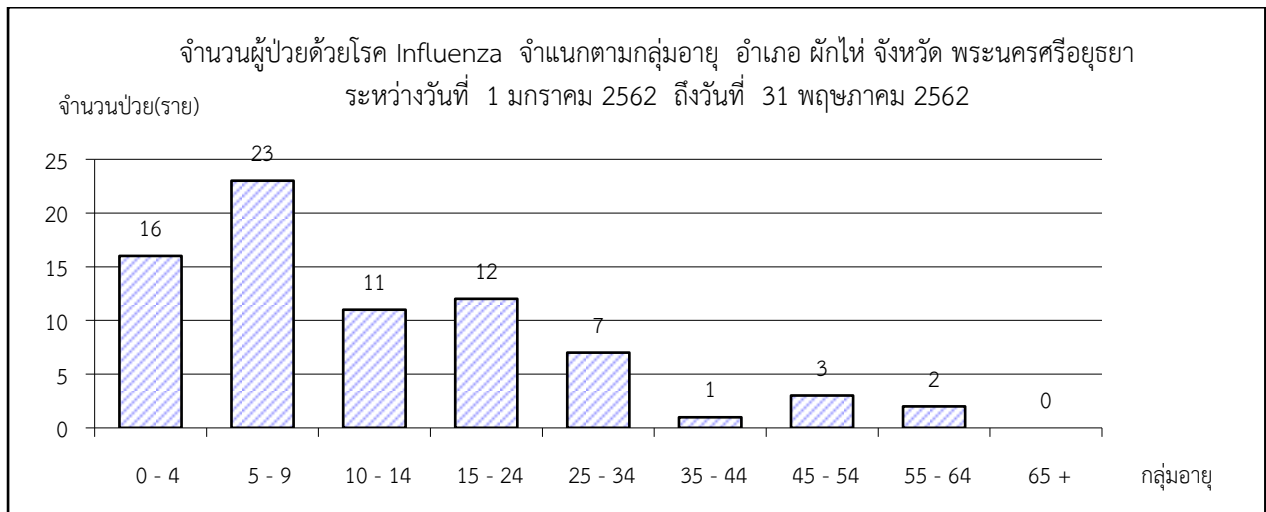
ในปัจจุบันมีปัจจัยการเกิดโรคที่มีความซับซ้อนมากขึ้น จึงต้องได้รับความร่วมมือ การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะท้องถิ่นควรมีบทบาท ตามพรบ.การสาธารณสุข พ.ศ.2535 ดำเนินงานออกข้อบัญญัติท้องถิ่น การบังคับใช้ ด้านสุขาภิบาลอาหารในสถานที่จำหน่ายอาหาร ร่วมกัน รมรณรงค์ให้ความรู้การกินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ อาจนำผลการประเมินด้านข้อกำหนดสุขาภิบาลอาหารของร้านอาหาร/แผงลอย/ตลาดสด (ข้อกำหนดทางสุขาภิบาลอาหารเป็นสิ่งสำคัญที่ควรพัฒนาลำดับแรก) เชื่อมโยงกับการพิจารณา มาตรการในการขออนุญาตประกอบกิจการ หรือแจ้งประกอบกิจการ ของท้องถิ่น รวมถึงการสร้างตระหนักรู้ ให้ความรู้/อบรม ของท้องถิ่น โรงเรียน อสม. ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการร้านอาหารต่างๆ ประชาชน อย่างต่อเนื่อง

สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ (Influenza)

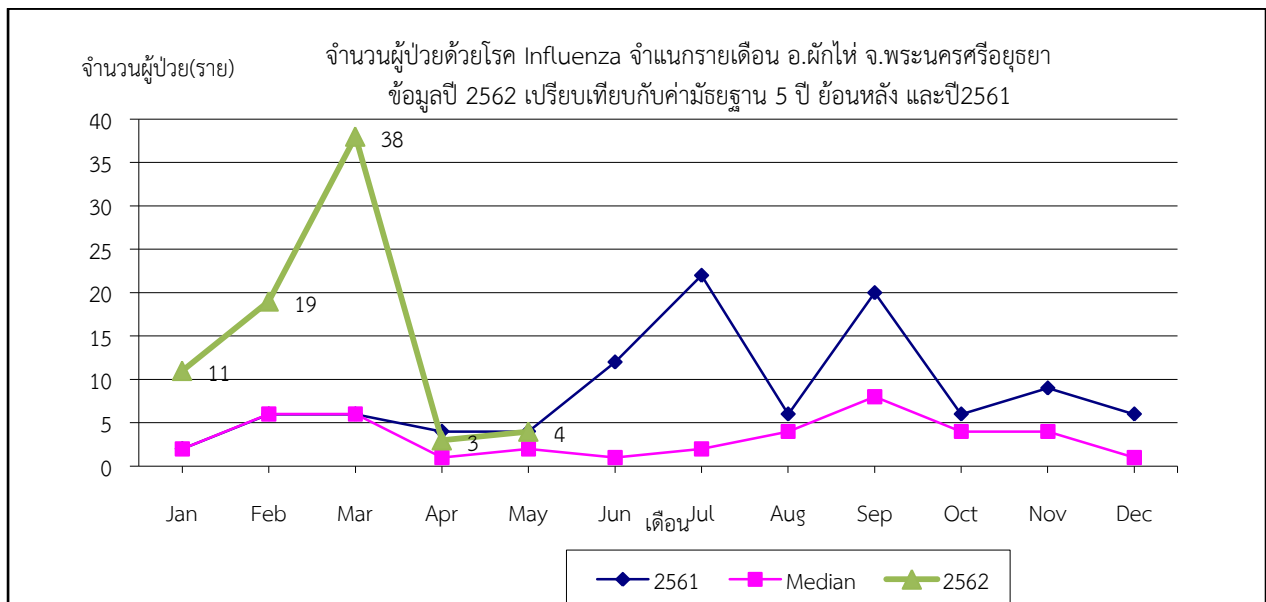
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ศูนย์ระบาด อ. ผักไห้ ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ (Influenza) จำนวน 75 ราย อัตราป่วย 181.58 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

พบผู้ป่วยเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยพบเพศหญิง 38 ราย เพศชาย 37 ราย อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย 1.03 : 1

กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี จำนวนผู้ป่วยเท่ากับ 23 ราย รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 0 - 4 ปี , 15 - 24 ปี, 10 - 14 ปี, 25 - 34 ปี, 45 - 54 ปี, 55 - 64 ปี, 35 - 44 ปี และ 65 ปี ขึ้นไป จำนวนผู้ป่วย 16 , 12, 11, 7, 3, 2, 1 และ 0 ราย ตามลำดับ

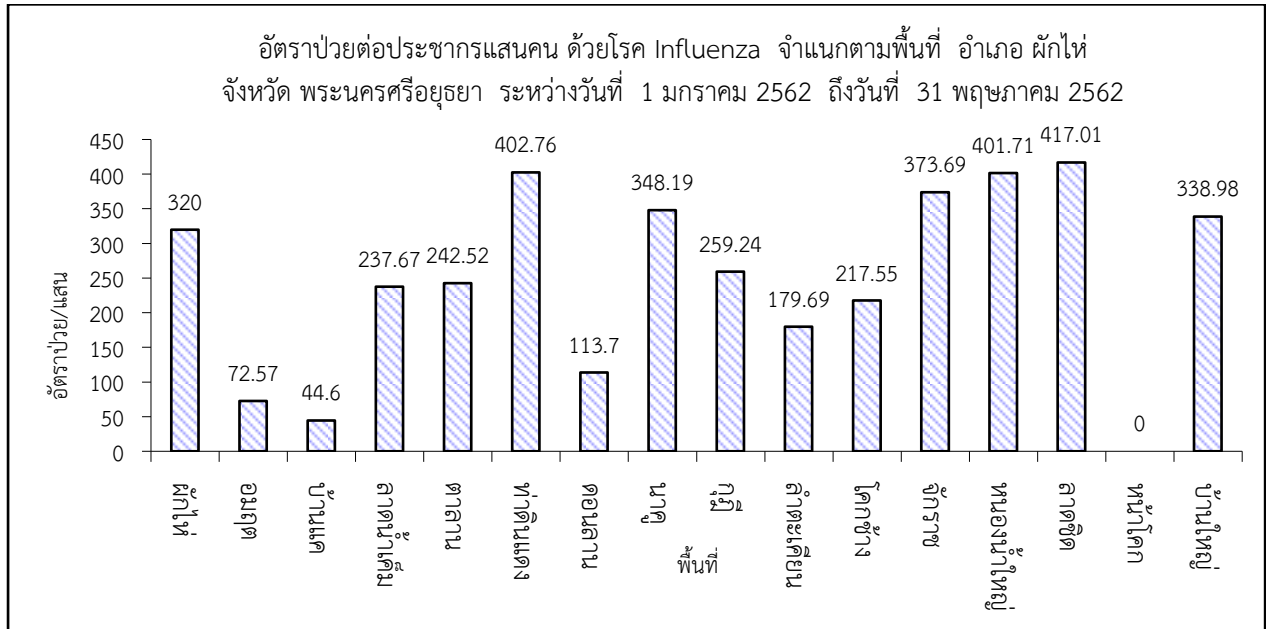
พบผู้ป่วยสูงสุดใน เดือน มีนาคม จำนวนผู้ป่วย 38 ราย โดยมีรายงานผู้ป่วยเดือน มกราคม 11 ราย กุมภาพันธ์ 19 ราย มีนาคม 38 ราย เมษายน 3 ราย พฤษภาคม 4 ราย

พบผู้ป่วยในเขตเทศบาล 41 ราย ร้อยละ 54.67 ในเขตองค์การบริหารตำบล 34 ราย ร้อยละ 45.33 ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่ โรงพยาบาลทั่วไป 6 ราย โรงพยาบาลชุมชน 68 ราย คลินิก โรงพยาบาลเอกชน 1 ราย

ตำบลที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด คือ ตำบล ลาดชิด (10ราย) อัตราป่วย 417.01 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ ตำบล ท่าดินแดง 7ราย, ตำบล หนองน้ำใหญ่ 15ราย, ตำบล จักราช 5ราย, ตำบล นาคู 5ราย

, ตำบล บ้านใหญ่ 5ราย, ตำบล ผักไห้ 8ราย, ตำบล กุฎี 4ราย, ตำบล ตาลาน 3ราย, ตำบล ลาดน้ำเค็ม 4ราย, ตำบล โคกช้าง 3ราย, ตำบล ลำตะเคียน 2 ราย, ตำบล ดอนลาน 21ราย, ตำบล อมฤต 1ราย, ตำบล บ้านแค 1ราย, ตำบล หน้าโคก 0ราย, อัตราป่วย 402.76 , 401.71 , 373.69 , 348.19 , 338.98 , 320 , 259.24 , 242.52 , 237.67 , 217.55 , 179.69 , 113.7 , 72.57 , 44.6 , 0 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

เดือน พฤษภาคม 2562 อ.ผักไห้ พบรายงานผู้ป่วย ใช้หวัดใหญ่ 4 ราย ในพื้นที่ 4 ตำบล จำแนกรายพื้นที่ ดังนี้ ต.กุฎี 1 ราย ต.ลำตะเคียน 1 ราย ต.โคกช้าง 1ราย ต.บ้านใหญ่ 1 ราย โดยพบผู้ป่วยมากกว่า ค่ามัธยฐาน 5ปี ย้อนหลัง และเพิ่มขึ้นจากเดือนที่ผ่านมา มีแนวโน้มเพิ่มลดลง พบผู้ป่วยสะสม ในกลุ่มอายุ 5-9 ปี มากที่สุด จำนวน 38 ราย มีอัตราป่วยสะสม ในพื้นที่ ต.ลาดชิด มากที่สุด 417.01 ต่อประชากรแสนคน (10ราย)

โดยโรคใช้หวัดใหญ่ เกิดได้ตลอดปี มีรายงานผู้ป่วย ส่วนใหญ่ เกิดขึ้นในช่วงกลางปีฤดูฝนต่อไปถึงฤดูหนาว ทุกคนควรเอาใจใส่ป้องกันไข้หวัดใหญ่ โดยเฉพาะประชากรกลุ่มเสี่ยงต่อการป่วยรุนแรงเมื่อเป็นไข้หวัดใหญ่ ได้แก่ หญิงมีครรภ์ เด็ก ผู้ที่มีโรคเรื้อรังประจำตัว ผู้สูงอายุ เป็นต้น ควรรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ทุกปี ผู้ป่วยที่มีอาการสงสัยว่าจะป่วยด้วยโรคไข้หวัดใหญ่ (มีไข้ มากกว่า 38 องศาเซลเซียส ร่วมกับไอ เจ็บคอ อาจมีอาการอื่นๆ เช่น คัดจมูก น้ำมูกไหล ปวดเมื่อย อาเจียน ท้องเสีย) หากอาการไม่ดีขึ้นภายใน 2 วัน ควรมาพบแพทย์เพื่อรับการรักษา

ปี 2559-256 1 ในระดับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีอัตราป่วยตายโรคไข้หวัดใหญ่สูง สสจ. พระนครศรีอยุธยา จึงมีแนวทางและมาตรการให้แต่ละพื้นที่ดำเนินการ แจ้งสถานการณ์เฝ้าระวังข้อมูล ILI (อาการ คล้ายไข้หวัดใหญ่) และดำเนินการตามมาตรการอย่างเคร่งครัด ตั้งจุดคัดกรองไข้หวัดใหญ่ใน รพ. จัดทำแผนงาน โครงการ ประชาสัมพันธ์ความรู้เรื่องการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ กับประชาชน เครือข่าย เช่น การกินร้อน ซ้อนกลาง ล้างมือบ่อยๆ ปิดปากปิดจมูกเมื่อไอจาม เป็นต้น และประสานให้ อสม.ในพื้นที่ดำเนินการเยี่ยมบ้านแนะนำให้ ความรู้ โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง เช่น ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ผู้สูงอายุ เด็กอายุต่ำกว่า 5ปี หากพบผู้ป่วยตามคำนิยาม โรคไข้หวัดใหญ่ แนะนำให้ไปพบแพทย์โดยเร็ว และควรมีการประสานงานกับสถานพยาบาลในพื้นที่ หากพบการระบาด ต้องรีบแจ้งเตือนโรงพยาบาลผักไห้ ให้เตรียมพร้อมในการดูแลผู้ป่วยทันที และแจ้งทีม SRRT ระดับอำเภอ สอบสวน ควบคุมโรคในพื้นที่โดยเร็ว การประชาสัมพันธ์การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงโดย

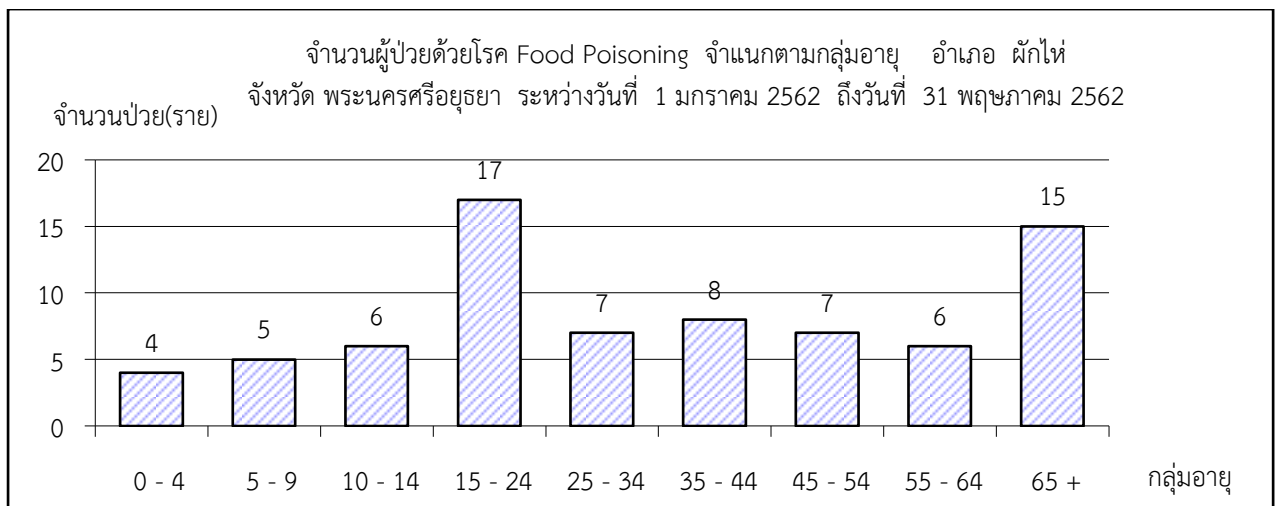
เน้นสถานที่ที่มีคนอยู่รวมกันเป็นจำนวนมากเช่น โรงเรียน ค่ายทหาร สถานประกอบการรวมทั้งงานจัดกิจกรรมร่วมกับคนหมู่มาก ตามเอกสารคำแนะนำเรื่องการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ เช่น การล้างมือ ใส่หน้ากากอนามัย ปิดปากจมูกเวลาไอจาม เป็นต้น

สถานการณ์โรคอาหารเป็นพิษ (Food Poisoning)

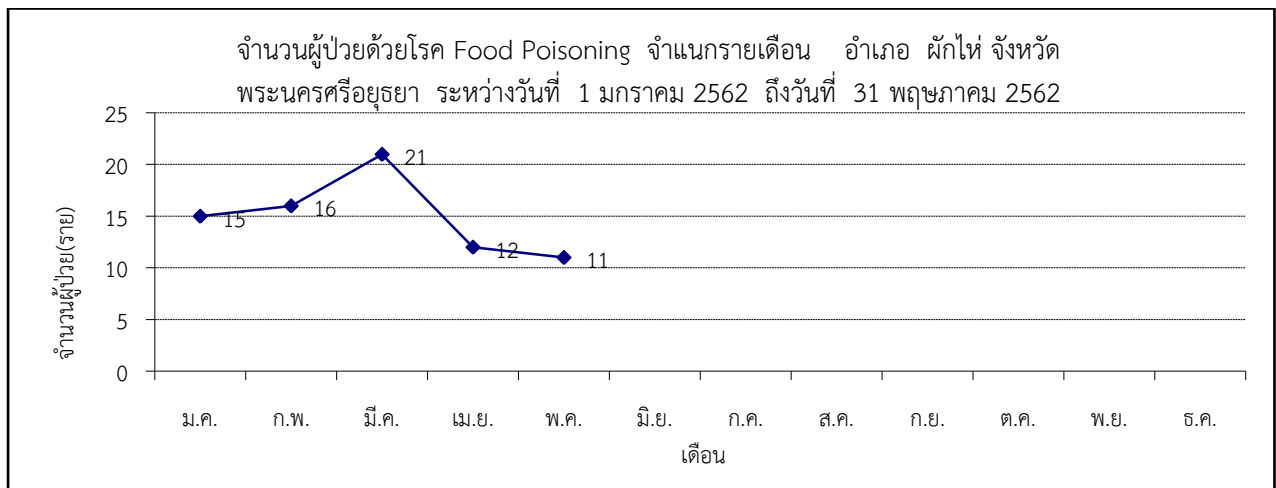
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ศูนย์ระบาด อ.ผักไห่ ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษ (Food Poisoning) จำนวน 75 ราย อัตราป่วย 181.58 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

พบผู้ป่วยเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยพบเพศหญิง 52 ราย เพศชาย 23 ราย อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย 2.26 : 1

กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 15 - 24 ปี จำนวนผู้ป่วย 17 ราย รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 65 ปี ขึ้นไป ,35 - 44 ปี, 45 - 54 ปี, 25 - 34 ปี, 55 - 64 ปี, 10 - 14 ปี, 5 - 9 ปี และ 0 - 4 ปี จำนวนผู้ป่วย 15,8,7,7,6, 6, 5 และ 4 ราย ตามลำดับ

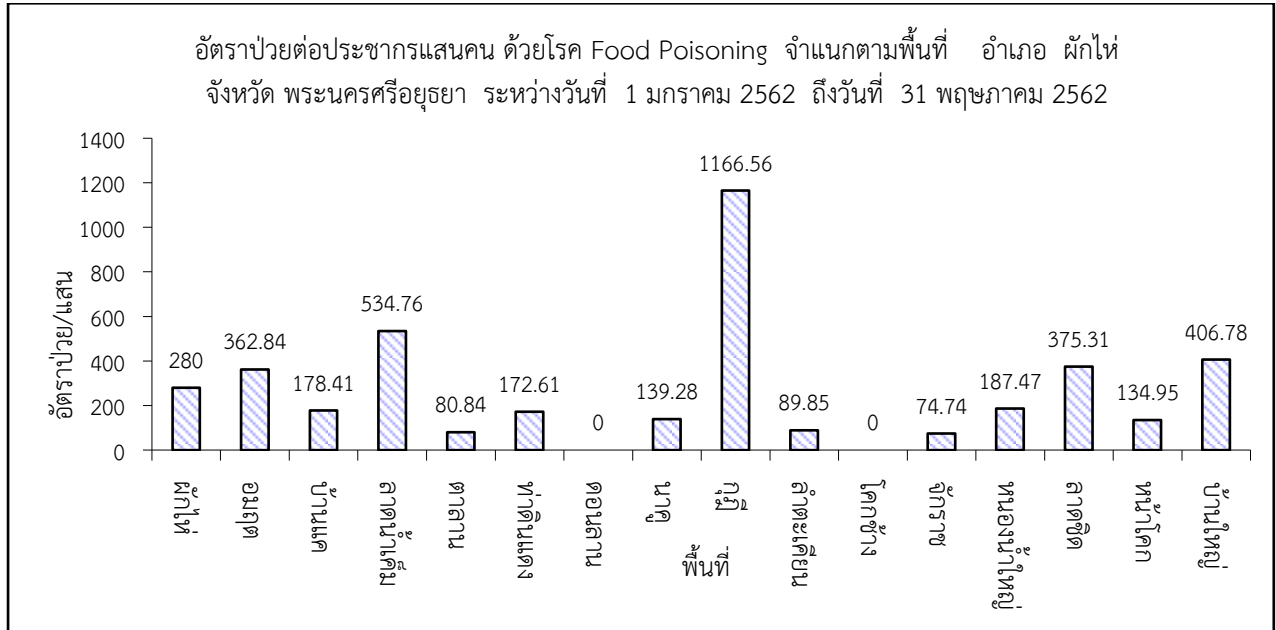

พบผู้ป่วยสูงสุดใน เดือน มีนาคม จำนวนผู้ป่วย 21 ราย โดยมีรายงานผู้ป่วย เดือน มกราคม 15 ราย กุมภาพันธ์ 16 ราย มีนาคม 21 ราย เมษายน 12 ราย พฤษภาคม 11 ราย

พบผู้ป่วยในเขตเทศบาล 28 ราย ร้อยละ 39.44 ในเขตองค์การบริหารตำบล 43 ราย ร้อยละ 60.56 ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่ โรงพยาบาลชุมชน 47 ราย รพ.สต. 28 ราย

ตำบลที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด คือ ตำบล กุฎี (18ราย) อัตราป่วย 1,166.56 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ ตำบล ลาดน้ำเค็ม (9ราย), ตำบล บ้านใหญ่ (6ราย), ตำบล ลาดซิด (9ราย), ตำบล อมฤต (5ราย), ตำบล ผักไห้ (7ราย), ตำบล หนองน้ำใหญ่ (7ราย), ตำบล บ้านแค (4ราย), ตำบล ท่าดินแดง (3ราย), ตำบล นาคู (2ราย), ตำบล หน้าโคก (2ราย), ตำบล ลำตะเคียน (1ราย), ตำบล ตาลาน (1ราย), ตำบล จักราช (1ราย), ตำบล โคกช้าง (0ราย), ตำบล ดอนลาน (0ราย), อัตราป่วย 534.76, 406.78, 375.31, 362.84, 280, 187.47, 178.41 , 172.61 , 139.28, 134.95, 89.85, 80.84, 74.74, 0 , 0 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

เดือน พฤษภาคม 2562 อ.ผักไห้ พบรายงานผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษ 11 ราย ในพื้นที่ 6 ตำบล จำแนกรายพื้นที่ ดังนี้ ต.กุฎี 5ราย, ต.หนองน้ำใหญ่ 2ราย ต.ผักไห้ 1ราย ต.ท่าดินแดง 1ราย ต.ลาดซิด 1ราย ต.บ้านใหญ่ 1ราย โดยพบผู้ป่วยมีแนวโน้มลดลง พบผู้ป่วยสะสม ในกลุ่มอายุ 15-24 ปี มากที่สุด จำนวน 14 ราย มีอัตราป่วยสะสมพื้นที่ ต.กุฎี มากที่สุด 842.51 ต่อประชากรแสนคน (13ราย) โรคอาหารเป็นพิษเป็นโรคติดต่อจากอาหารและน้ำ มีการป้องกันและข้อเสนอแนะเช่นเดียวกับโรคอุจจาระร่วง

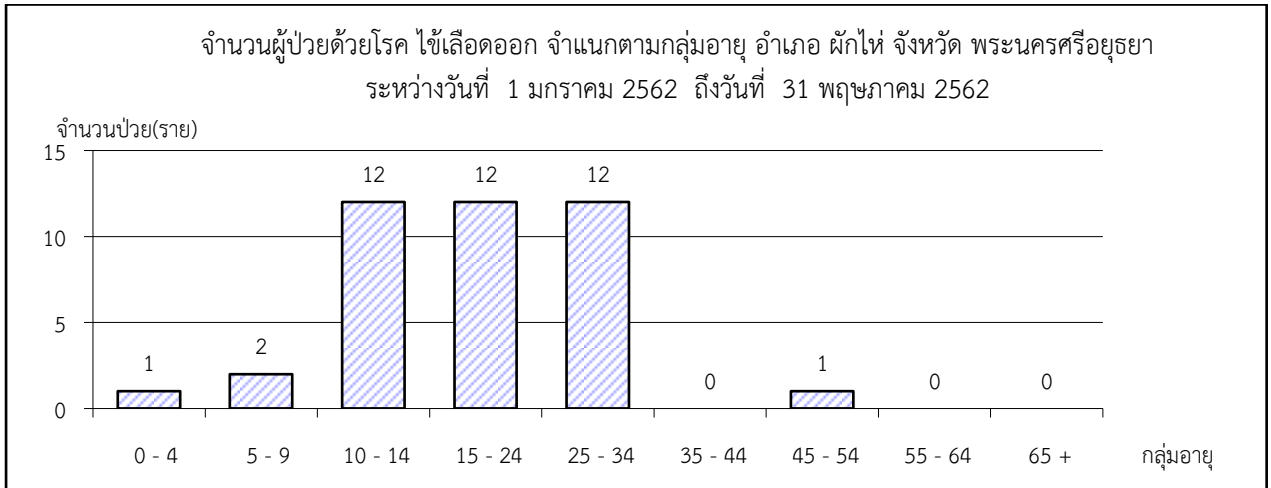
3. สรุปสถานการณ์โรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาที่สำคัญ

สถานการณ์โรคไข้เลือดออก (DF, DHF, DSS)

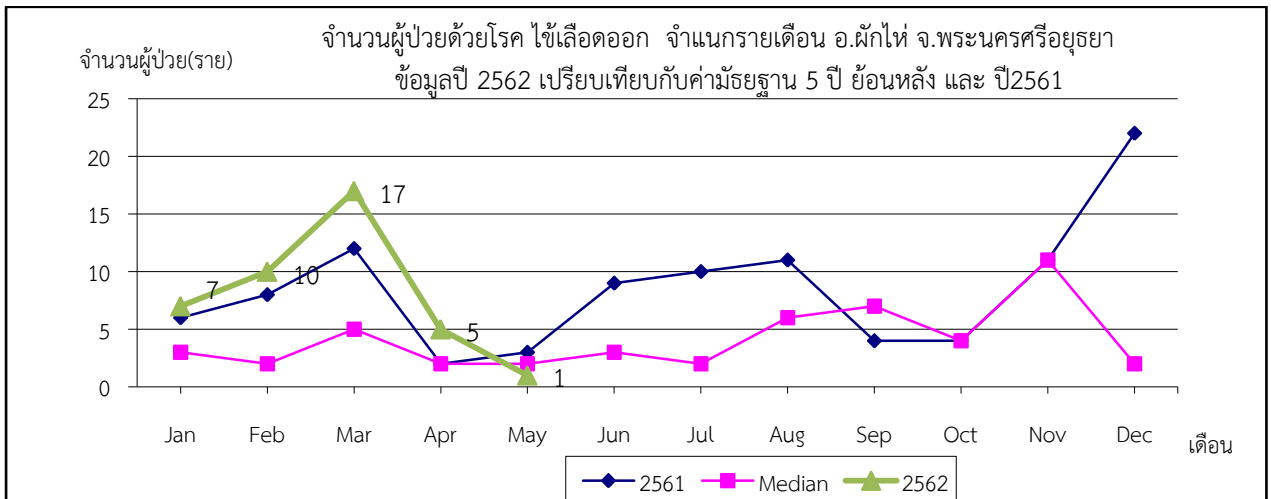
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ศูนย์ระบาด อ. ผักไห้ ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรวม (DF, DHF, DSS) จำนวน 40 ราย อัตราป่วย 96.84 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

พบผู้ป่วยเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยพบเพศชาย 31 ราย เพศหญิง 9 ราย อัตราส่วนเพศชาย ต่อ เพศหญิง 3.44 : 1

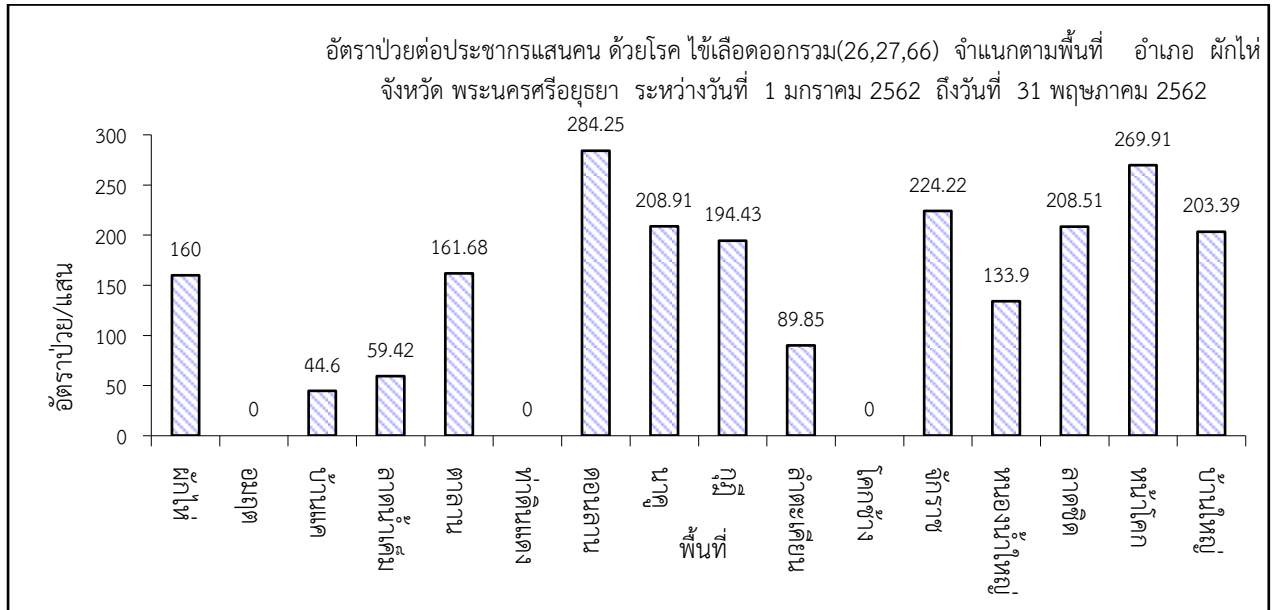
กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 25 - 34 ปี จำนวนผู้ป่วย 12 ราย รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 15 - 24 ปี , 10 - 14 ปี, 5 - 9 ปี, 45 - 54 ปี, 0 - 4 ปี, 65 ปี ขึ้นไป, 55 - 64 ปี และ 35 - 44 ปี จำนวนผู้ป่วย 12 , 12, 2, 1,1, 0, 0 และ 0 ราย ตามลำดับ

พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือน มีนาคม จำนวนผู้ป่วย 17 ราย โดยมีรายงานผู้ป่วยเดือน มกราคม 7 ราย กุมภาพันธ์ 10 ราย มีนาคม 17 ราย เมษายน 5 ราย พฤษภาคม 1 ราย

พบผู้ป่วยในเขตเทศบาล 18 ราย ร้อยละ 45.00 ในเขตองค์การบริหารตำบล 22 ราย ร้อยละ 55.00
ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่ โรงพยาบาลศูนย์ 1 ราย โรงพยาบาลชุมชน 39 ราย
ตำบลที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด คือ ตำบล ดอนลาน (5ราย) อัตราป่วย 284.25 ต่อประชากร
แสนคน รองลงมา คือ ตำบล หน้าโคก 4ราย, ตำบล จักราช 3ราย, ตำบล นาคู 3ราย, ตำบล ลาดชิด 5ราย, ตำบล
บ้านใหญ่ 3ราย, ตำบล กุฎี 3ราย, ตำบล ตาลาน 2ราย, ตำบล ผักไห้ 4ราย, ตำบล หนองน้ำใหญ่ 5ราย, ตำบล ลำ
ตะเคียน 1ราย, ตำบล ลาดน้ำเค็ม 1ราย, ตำบล บ้านแค 1ราย, ตำบล โคกช้าง 0ราย, ตำบล ท่าดินแดง 0ราย,
ตำบล อมฤต 0 ราย, อัตราป่วยเท่ากับ 269.91 , 224.22, 208.91, 208.51, 203.39, 194.43, 161.68, 160 ,
133.9 , 89.85 , 59.42 , 44.6 , 0 , 0 , 0 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลการรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก เดือน พฤษภาคม 2562 พบจำนวนผู้ป่วย 1 ราย ในพื้นที่ 1 ตำบล จำแนกรายพื้นที่ ดังนี้ ต.หนองน้ำใหญ่ (1ราย) มีจำนวนผู้ป่วยน้อยกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง ในเวลาเดียวกัน มีแนวโน้มลดลงจากเดือนที่ผ่านมา โดยพบ ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสมอยู่ในกลุ่มอายุ 10-14 ปี กลุ่ม 15-24ปี กลุ่ม 25-34 ปี มากที่สุด (กลุ่มละ 12ราย) ตำบลที่พบอัตราป่วยสะสมสูงสุดที่สุด คือ ต. ดอนลาน 284.25 ต่อประชากรแสนคน (5ราย)

การวิเคราะห์ข้อมูลทางระบาดวิทยาในภาพรวมของระดับพื้นที่ ควรมีการดำเนินการทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ลำดับความสำคัญของปัญหาและประเมินความเสี่ยงในระดับพื้นที่ เพื่อให้สามารถวางแผน กำหนด มาตรการ และการใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา ที่ผ่าน มาปี 2561 พบการระบาดในหลายพื้นที่ และมีผู้ป่วยเสียชีวิต 1 ราย ปัญหาอุปสรรคทำให้เกิดการระบาดในพื้นที่ ได้แก่ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เช่น พื้นที่ที่มีค่า HI,CI สูง มีขยะแหล่งเพาะพันธุ์ แหล่งน้ำขัง เหตุอุทกภัย ภาวะโลกร้อน ปัจจัยบุคคล เช่น พฤติกรรม ความรู้ ประชาชน การไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันควบคุมโรค รวมถึงปัจจัยอื่นๆที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น คมนาคม การเมือง กฎหมาย การออกและ การบังคับใช้ ข้อกฎหมายของท้องถิ่น ข้อจำกัดและประสิทธิภาพในการพนเคมี กำจัดยุง และที่สำคัญ คือ การไม่ให้ความร่วมมือในการควบคุมโรค รวมถึงการกำจัดลูกน้ำยุงลาย ชุมชนส่วนใหญ่มี แนวคิดว่าการกำจัดลูกน้ำยุงลายในบ้านไม่ใช่หน้าที่ของตน ความไม่ตระหนักของชุมชน จึงส่งผลให้มีค่าดัชนีลูกน้ำ ยุงลายสูง จึงควรสร้างความตระหนัก และขอความร่วมมือของชุมชนและเครือข่ายทุกภาคส่วนต่อไป หรือท้องถิ่น อาจพิจารณากำหนดเทศบัญญัติ/ข้อบังคับท้องถิ่น และการบังคับใช้ เพื่อกำหนดมาตรการกระตุ้นให้ชุมชนร่วมมือในการจัดการบ้าน/หน่วยงานตนเองมากขึ้น

การป้องกันโรคลวงหน้า โดยการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ทั้งภายในบ้านและรอบบ้านช่วงเวลาสำคัญ ที่ควรดำเนินการคือช่วงเดือน มกราคม - เมษายน ของทุกปี เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่โอกาสการแพร่โรค เกิดน้อยที่สุด และจะส่งผลต่อจำนวนผู้ป่วยที่อาจเกิดมากขึ้นในช่วงฤดูฝน (พฤษภาคม-สิงหาคม) ควรประสานผู้นำ ชุมชน โรงเรียน ราชการส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการ และควรแจ้งสถานการณ์โรค รวมถึงให้ข้อมูลความรู้ณรงค์เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคของโรคไข้เลือดออก โดยใช้หลักมาตรการ 3 เก็บ (เก็บบ้าน เก็บขยะ เก็บน้ำ) +กิจกรรม 5ส. ป้องกัน 3 โรค คือ ไข้เลือดออก, ไข้ซิกา, โรคชิคุนกุนยา และการปฏิบัติตัวในผู้ป่วย ไม่ให้ยุงกัด ณรงค์ขอความร่วมมือแต่ละบ้านในการช่วยเร่งกำจัดลูกน้ำยุงลาย เร่งสร้างเครือข่ายในการร่วมมือดำเนินงานดังกล่าว อย่าง ต่อเนื่อง

การควบคุมการระบาด โดยการให้ความสำคัญต่อผู้ป่วยทุกราย แม้ว่าเป็นรายที่สงสัย หรือเกิดโรคนอกช่วง ฤดูกาลระบาด โดยต้องดำเนินการควบคุมลูกน้ำยุงลายและยุงตัวเต็มวัยพร้อมกัน และติดตามสถานการณ์ระบาด อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมรองรับการระบาดของทีม SRRT ในระดับพื้นที่ ที่มีความเสี่ยงหรือ เสี่ยงสูง เมื่อพบผู้ป่วยสงสัยและผู้ป่วยยืนยันโรคไขเลือดออก แจ้งรายงานให้กับทีม SRRT และแจ้งสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดทราบภายใน 24 ชั่วโมง หลังจากพบผู้ป่วย เพื่อเร่งรัดดำเนินการควบคุมและป้องกันโรคอย่าง เร่งด่วน การควบคุมโรคในพื้นที่ให้รีบดำเนินการทันทีหลังจากได้รับแจ้ง และให้กำจัดลูกน้ำยุงลายในบ้านผู้ป่วย สักรวจากขณะซึ่งน้ำบริเวณบ้านผู้ป่วย และค้นหาผู้ป่วยรายใหม่ในชุมชน

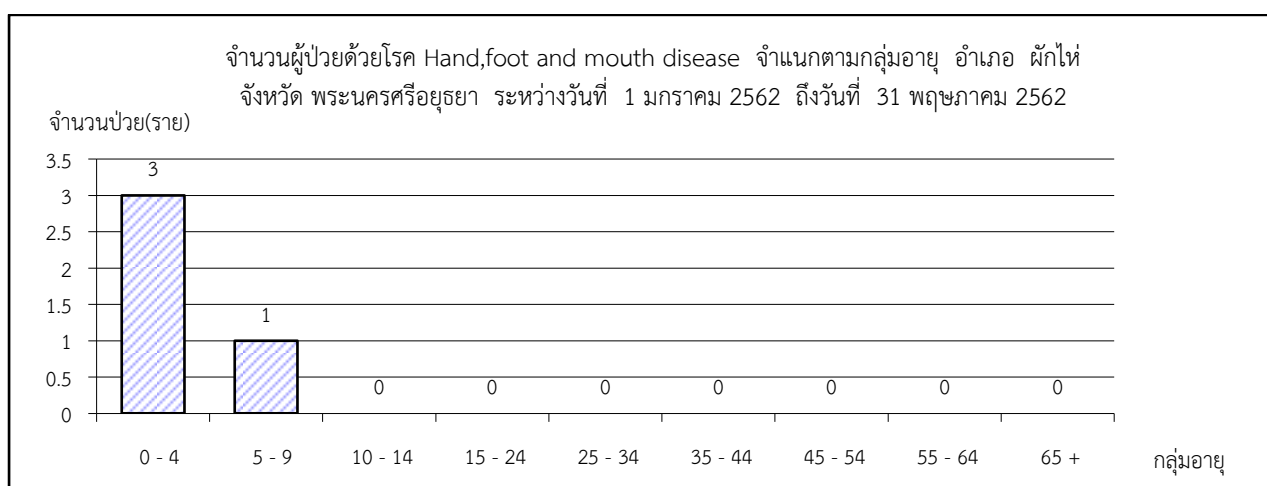
ทีม SRRT ร่วมกับราชการส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ดำเนินการควบคุมโรคตามแนวทางของสาธารณสุขจังหวัด พระนครศรีอยุธยา อย่างต่อเนื่อง ด้วยมาตรการ 3-3-1-5 ให้ควบคุมโรคสำเร็จโดยเร็ว ตามมาตรฐาน ใน 28 วัน เมื่อพบผู้ป่วย รวมถึงการจัดทำรายงานการสอบสวนโรคเบื้องต้น หากควบคุมไม่สำเร็จ ต้องทำ War room ระดับ อำเภอ เพื่อวางแผนแนวทางควบคุมโรคโดยเร็ว เมื่อทำการสอบสวนโรคแล้ว หากพบว่าผู้ป่วยมีความเชื่อมโยงทาง ระบาดวิทยากับผู้ป่วยรายอื่นที่อยู่นอกเขตพื้นที่รับผิดชอบ ให้ดำเนินการแจ้ง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทราบเพื่อ ประสานงานในลำดับต่อไป

สถานการณ์โรคมือเท้าปาก (Hand, foot and mouth disease)

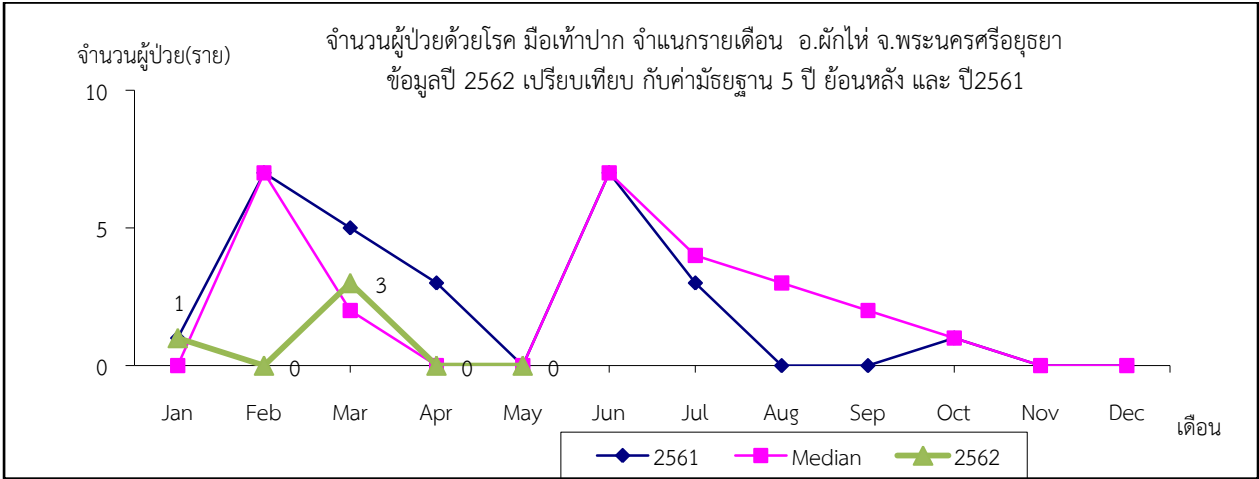
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ศูนย์ระบาด อ.ผักไห่ ได้รับรายงานผู้ป่วยโรค มือเท้าปาก (Hand,foot and mouth disease) จำนวน 4 ราย อัตราป่วย 9.68 ต่อประชากรแสนคน ไม่มี รายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

พบผู้ป่วยเพศชายเท่ากับเพศหญิง โดยพบเพศชาย 2 ราย เพศหญิง 2 ราย อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1 : 1

กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 0 - 4 ปี จำนวนผู้ป่วย 3 ราย รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี , 65 ปี ขึ้นไป, 55 - 64 ปี, 45 - 54 ปี, 35 - 44 ปี, 25 - 34 ปี, 15 - 24 ปี และ 10 - 14 ปี จำนวนผู้ป่วย 1 ,0,0,0,0, 0, 0 และ 0 ราย ตามลำดับ

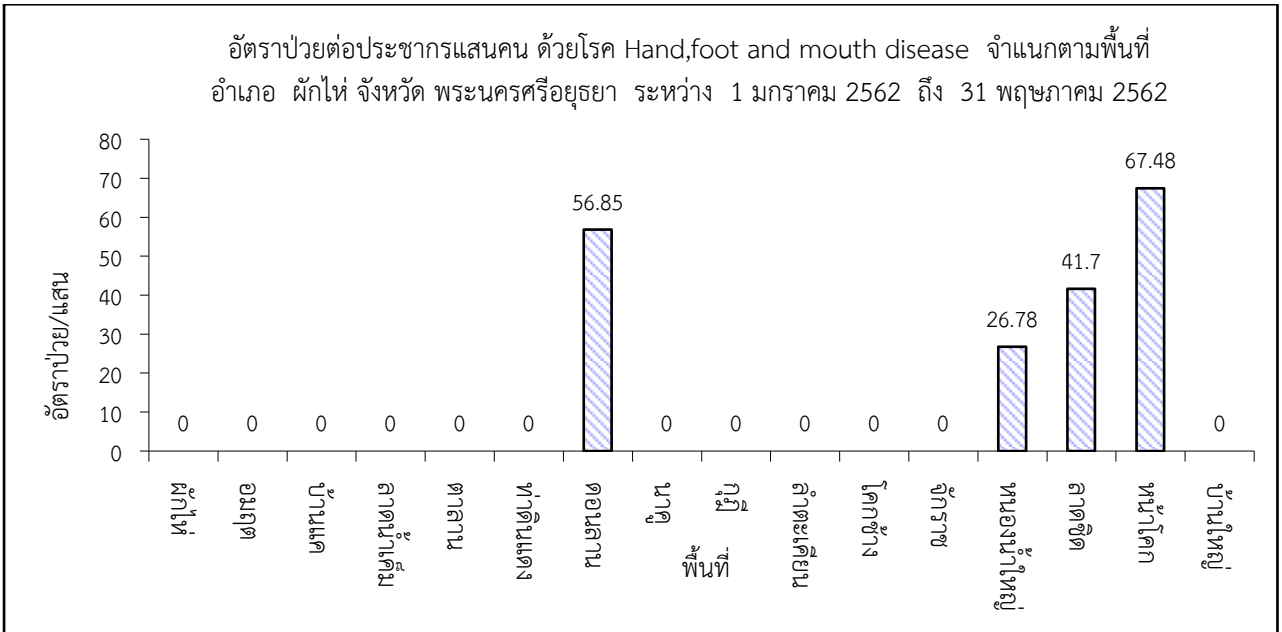
พบผู้ป่วยสูงสุด ในเดือน มีนาคม จำนวนผู้ป่วย 3 ราย โดยมีรายงานผู้ป่วย เดือน มกราคม 1 ราย กุมภาพันธ์ 0 ราย มีนาคม 3 ราย เมษายน 0 ราย พฤษภาคม 0 ราย

พบผู้ป่วยในเขตเทศบาล 2 ราย ในเขตองค์การบริหารตำบล 2 ราย

ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่ โรงพยาบาลชุมชน 4 ราย

ตำบลที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด คือ ตำบล หน้าโคก 1ราย อัตราป่วย 67.48 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ ตำบล ดอนลาน, ตำบล ลาดชิด, ตำบล หนองน้ำใหญ่ อัตราป่วย 56.85 , 41.7 , 26.78 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

เดือน พฤษภาคม 2562 อ.ผักไห่ ไม่พบรายงานผู้ป่วยโรคมือเท้าปาก โดยพบ ผู้ป่วยสะสมอยู่ในกลุ่มอายุ 0-4 ปี (3ราย) มากที่สุด ตำบลที่พบอัตราป่วยสะสมสูงสุดที่สุด คือ ต.หน้าโคก 67.48 ต่อประชากรแสนคน (1ราย)

โรคมือเท้าปาก มักพบการระบาดช่วงเดือน มิ.ย.-ก.ค. ของทุกปี ซึ่งผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเด็ก อายุต่ำกว่า 5 ปี จากการสอบสวนโรคที่ผ่านมา อ.ผักไห่ พบแหล่งโรคที่สำคัญ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงอาหารในโรงเรียน เครื่องเล่นบ้านลูกบอลบ้านลมตามตลาดนัด จึงควรกำชับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าระวังป้องกันโรค แจ้งเตือนอย่างต่อเนื่อง ในช่วงฤดูกาลระบาด โดยเฉพาะ ราชการส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนอนุบาล เนื่องจากมีเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก ควรประสานครูในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่ง ในช่วงฤดูกาลระบาด เพื่อร่วมเฝ้าระวังและตรวจจับโรคได้ทัน และแจกเอกสารความรู้การป้องกันโรคมือเท้าปาก ให้ผู้ปกครองเด็กทุกคน รวมทั้งขอความร่วมมือให้โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ล้างทำความสะอาดฆ่าเชื้อเครื่องเล่น

ของใช้ของเด็กเป็นประจำ และช่วยตรวจคัดกรองเด็กทุกเช้า ดูตุ่มที่มีมือ เท้า และปากของเด็ก หรือมีไข้ หากพบเด็กป่วยให้แยกเด็กและให้ผู้ปกครองรับตัวไปตรวจรักษาที่โรงพยาบาล แนะนำให้หยุดเรียน ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขร่วมกับราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อร่วมกันควบคุมการแพร่ระบาดทันที และพื้นที่ที่พบผู้ป่วยหลายราย ติดต่อกันใน ๑ - ๒ สัปดาห์ ควรเพิ่มมาตรการ ดังนี้

๑. อำเภอกว้างเจ็ทตอนเครือข่าย SRRT ต. ให้เฝ้าระวัง ป้องกันและ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคเป็นประจำ

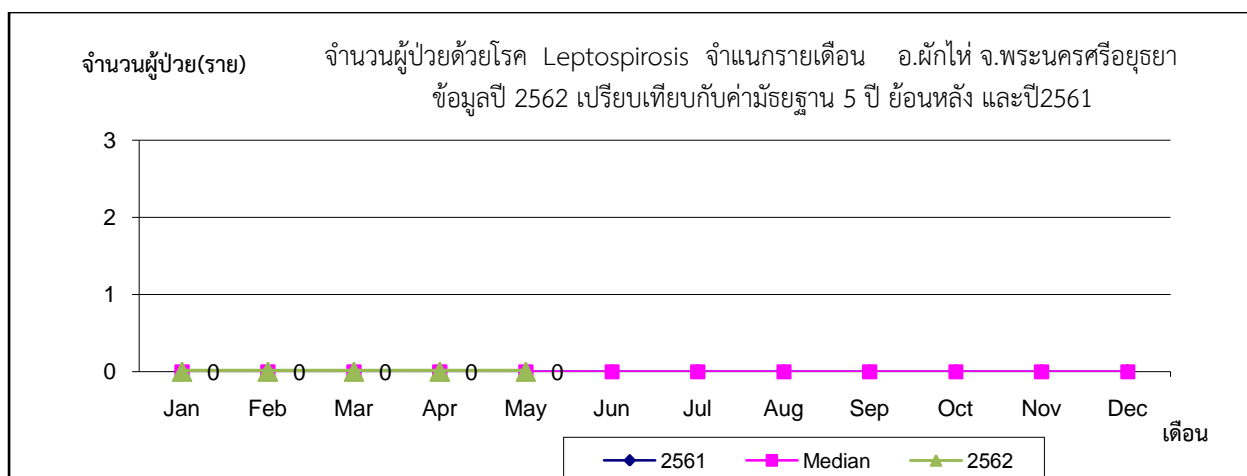
๒. ขอให้โรงพยาบาล และ รพสต. ทุกแห่ง เฝ้าระวังเป็นพิเศษในเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่มารับการรักษา

๓. หากเข้าข่ายสงสัยให้รีบแจ้งทีม SRRT ระดับอำเภอและต. สอบสวนควบคุมโรคในพื้นที่โดยเร็วและรพ. สต.ทุกแห่ง แจ้งให้ อาสาสมัครสาธารณสุข เฝ้าระวังเหตุการณ์ผิดปกติในพื้นที่ โดยเฉพาะในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเด็กชั้นอนุบาล แนะนำให้เด็กป่วยอยู่กับบ้าน

๔. ประสานครูในโรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่ง และราชการส่วนท้องถิ่นขอความร่วมมือหากมีเด็กป่วยและมีการปิดชั้นเรียน โรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามแนวทาง แจ้งสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่พร้อมทั้งให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอรายงานจังหวัดทราบทันที และประสานราชการส่วนท้องถิ่นผู้มาขออนุญาตเปิดตลาด ที่มีเครื่องเล่นบ้านลูกบอลในการทำความสะอาดดังกล่าวเป็นประจำ

สถานการณ์โรคเลปโตสไปโลซิส (Leptospirosis)

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ศูนย์ระบาด อ.ผักไห่ ไม่ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคเลปโตสไปโลซิส หรือไข้ฉี่หนู (Leptospirosis) ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

จากข้อมูล สถานการณ์โรคเลปโตสไปโลซิสหรือไข้ฉี่หนู อำเภอฟักไห่ เดือน พฤษภาคม 2562 ไม่พบรายงานผู้ป่วยโรคเลปโตสไปโลซิส แต่เนื่องด้วยพื้นที่ อ.ผักไห่ เป็นพื้นที่ที่มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น การทำนา หาดปลา และเป็นพื้นที่ประสบเหตุอุทกภัยในหลายพื้นที่ ทุกปี จึงเป็นพื้นที่เสี่ยง ซึ่งอาจเป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลให้ประชาชนเป็นโรคไข้ฉี่หนูได้ จึงควรมีการเฝ้าระวัง และประชาสัมพันธ์ถึงการป้องกันโรค และอาการแสดงที่ต้องมาพบแพทย์โดยเร็วให้กับผู้ที่มีความเสี่ยง เป็นต้น

งานระบาดวิทยา
กลุ่มงานบริการปฐมภูมิ และองค์กรรวม โรงพยาบาลผักไห่
สรุปรายงาน ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2562

หมายเหตุ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์นำมาจาก รง.506 จากศูนย์ระดับอำเภอผักไห่ สำหรับฐานข้อมูลประชากรระดับอำเภอ อ้างอิงจากงานระบาด สสจ.พระนครศรีอยุธยา ฐานประชากรระดับ ตำบล อ้างอิงจากข้อมูล โปรแกรม HDC สสจ.พระนครศรีอยุธยา โดยการทำสถานการณ์โรคจะใช้วันเริ่มป่วยในการวิเคราะห์ ข้อมูลการกระจายจำแนกตามบุคคล เวลา สถานที่ ซึ่งอาจมีข้อมูลไม่ตรงกับสรุปรายงานสถานการณ์โรคฉบับก่อน ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงวินิจฉัยในภายหลัง และมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลจึงอาจมีการปรับเปลี่ยนได้ จึงขอให้พิจารณาข้อมูลในสถานการณ์ฉบับล่าสุดเป็นข้อมูลปัจจุบัน